

REPUBLIKA SLOVENIJA
 MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

MINISTER

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana

T: 01 478 80 00

F: 01 478 81 39

E: gp.mzi@gov.si

www.mzi.gov.si

Ministrstvo za okolje in prostor
 Dunajska 48
 1000 Ljubljana
gp.mop@gov.si

Številka: 010-105/2013/331

Datum: 19. 10. 2016

Zadeva: Usklajevanje VG glede izhodišč za udeležbo delegacije Republike Slovenije na 25. zasedanju Stalne slovensko-avstrijske komisije za Muro, ki bo dne 10. in 11. 11. 2016 v Ljubljani

Spoštovani,

Glede na vaše povabilo, da na Ministrstvu za infrastrukturo določimo tekst v navedenem vladnem gradivu na strani 6 pod točko 3.4 Energetski interesi, vam v nadaljevanju pošiljamo naše stališče o tej točki.

1 Izhodišča za energetske izrabe reke Mure

Dravske elektrarne Maribor nameravajo na podlagi določitve za koncesionarja decembra 2005, kot investitor energetske izkoriščati reko Muro z izgradnjo hidroelektrarn. Za določitev obsega in preveritev možne izrabe hidroenergetskega potenciala reke Mure, zagotavljajo izdelavo interdisciplinarnih študij vplivov predvidenih objektov HE na okolje in prostor ter s tem zagotovitev osnove za preveritev družbene sprejemljivosti hidroenergetskih objektov ter predinvesticijske in tehnične dokumentacije na nivoju idejnih rešitev.

Osnovni koncept preveritve energetske izrabe reke Mure je izrabiti naravne danosti potencialne energije vode reke Mure, v skladu s koncesijsko uredbo, ki bodo hkrati zagotavljale tudi ustrezno donosnost investicije.

2 Pripravljalna faza za HE na reki Muri

Po imenovanju za koncesionarja na reki Muri je bil, kot prvi korak preveritve možnosti, pripravljen Program »Preveritev možnosti energetske izrabe reke Mure«. Iz Programa izhaja, da so v njem obravnavali celoten obseg iz Uredbe o koncesiji za rabo vode za proizvodnjo električne energije na delu vodnega telesa reke Mure od Sladkega vrha do Veržeja. Program je bil pripravljen ob upoštevanju dveh pomembnih dejstev:

1. Izgradnja HE na Muri posega v izjemno občutljivo območje Nature 2000;
2. Koncesija obsega tudi mejni odsek z Avstrijo, kjer je glede izkoriščanja vodotoka v energetske namene potreben poseben (mednarodni) dogovor.

Na podlagi Programa in študije »Trajnostne preveritve možne energetske izrabe« so bile izdelane različne variante tehničnih rešitev ter obravnavan vpliv HE na trajnost območja iz vseh treh stebrov trajnosti. Princip je uporabljen kot sodobne rešitve v svetu, kjer se celovite rešitve ne da obravnavati brez predhodnih multidisciplinarnih preveritev vplivov na okolje.

Iz vseh vidikov zaključkov nalog »Trajnostne obravnave območja podeljene koncesije« z zaključki dvanajstih strokovnih podlag in "Preveritev lokacij z vidika varstva narave" so bile v »Idejnih rešitvah HE na Muri« predlagane sprejemljive rešitve za izgradnjo elektrarn na odseku med državno mejo z Avstrijo in Sladkim Vrhom (nadomestni objekt HE Ceršak) in na širšem območju G. Radgone. Na notranji Muri pa izkoriščanje energetskega potenciala reke na odseku med izlivom Kučnice v Muro in avtocestnim mostom v Vučji vasi (Hrastje – Mota - Veržej). Na podlagi pozitivno sprejetih zaključkov trajnostne preveritve se je v letu 2010 pričelo s pripravo pobude za DPN za prvo HE.

Cilj Republike Slovenije na področju OVE je zagotoviti zahtevan obseg OVE kot zavez države članice EU do leta 2020 s pogledom do leta 2030.

3 HE Hrastje – Mota – notranja Mura

Predlog pobude za Državni prostorski načrt (DPN za HE Hrastje Mota), je bil leta 2011 posredovan pobudniku Ministrstvu za gospodarstvo (MG) in koordinatorju priprave DPN (MOP) v usklajevanje. Pobuda je bila maja 2012 usklajena in se je pričel postopek dela s pobudo in prvo aktivnostjo, ki jo predstavlja izdelava gradiva za pridobitev smernic in pridobitev, kar je bilo izhodišče za pričetek postopka DPN. Pobuda za DPN je bila na spletu objavljena 9. maja 2012.

Istočasno je bilo objavljeno naznanilo za regijski posvet, ki je bil v Radencih dne 6. 6. 2012. Namenjen je bil nosilec urejanja prostora pred izdajo smernic. Rok za oddajo smernic nosilcev urejanja prostora na MZIP je bil 15. 6. 2012.

Po prejetju smernic NUP, je bila izvedena analiza smernic ter pričetek priprav na prostorsko konferenco.

Za prostorsko konferenco, kjer je bilo potrebno potrditi obsege in vsebine Okoljskega poročila (OP), se je izvedel scoping (vsebinjenje) OP, kar je zahteva direktiv EU.

Vlada Republike Slovenije je na 9. redni seji dne 16. 5. 2013 sprejela sklep o pripravi državnega prostorskega načrta za območje HE Hrastje–Mota na Muri.

Po prostorski konferenci in dokončanem vsebinjenju (scopingu) so na DEM pričeli izvajati aktivnosti za pridobitev vhodnih podatkov – raziskave narave in živega sveta, za določitev stanja in vplivov in s tem potrebnih omilitvenih in izravnalnih ukrepov. Le na podlagi tega bo možno umestiti HE na tem območju v prostor. Postopek umeščanja v prostor poteka v skladu z ZUPUDPP. V teku je izdelava Okoljskega poročila. V zaključni fazi so izdelave 28. strokovnih podlag po obsegu scopinga iz področij narave, habitatov in živega sveta, okolja, geomorfologije, hidromorfologije ter drugih.

V novembru letošnjega leta bo predvidoma zaključen postopek okoljske sprejemljivosti s pogoji okolja – Okoljsko poročilo in Študija variant.

4 Območje Sladki vrh - mHE Ceršak – mejna Mura

V projektu za energetske izrabe rečnega odseka med mHE Ceršak in naseljem Sladki vrh so na DEM obravnavali variante izvedbe nadomestnega objekta za dotrajano mHE Ceršak. Tehnična izhodišča, so bila že v letu 2011 predstavljena javnosti in meddržavni komisiji za reko Muro. Obravnava predloga pa se je s predstavitvijo R Avstriji pričela v novembru 2012. Avstrija zahteva ponovno vzpostavitev porušenega jezua mHE Ceršak, ki je sedaj le začasno saniran. V

tem delu sta zelo tesno povezana problemna porušitve (delne sanacije jezua v Ceršaku) ter predloga DEM o novi lokaciji HE.

V mesecu oktobru 2013 je bil Meddržavni komisiji za reko Muro predstavljen program, v katerem je zajet prikaz čezmejne preveritve možnosti energetske izrabe po variantah, ki so bile izdelane za to območje, s ciljem nadomestiti danes dotrajano mHE Ceršak. Program zajema izhodišča za umeščanja objekta HE v 5 variantah. Postopka umeščanja v prostor in sprejemljivosti objekta iz vidika okolja, morata potekati v obeh državah hkrati, z njima pa se bo sproti seznanjala in ga obravnavala tudi Meddržavna komisija za reko Muro. V letu 2014 je bila izdelana preliminarna ocena sprejemljivosti v okolje za vsako državo posebej in sicer:

Za Slovensko stran: **Študija okoljske sprejemljivosti energetske izrabe reke Mure na odseku MHE Ceršak (EIMV, avgust 2014)**

Za Avstrijsko stran: **Ökologische Variantenstudie (ShueTo, november 2014).**

Zaključna ocena obeh strokovnih podlag je, da je območje občutljivo vendar sprejemljivost ni bila zavržena. Nadaljnji koraki so v smeri priprave na postopke umeščanja v prostor z okoljsko preveritvijo za vsako državo posebej:

- V R Avstriji je v januarju 2015 že bila opravljena predstavitev »Okoljske študije variant« (Land Steiermark, Abteilung 14 Wasserwirtschaft, Ressourcen und Nachhaltigkeit, Referat Wasserwirtschaftliche Planung). Pristojni organ pripravlja mnenje, ki bi ga naj podal na 25. zasedanju Meddržavne komisije za reko Muro.
- Za potrebe postopka v R Sloveniji je investitor DEM izdelal in maja 2016 vložil na Ministrstvo za infrastrukturo predlog »Pobude« za pričetek postopka priprave Državnega prostorskega načrta (DPN). MzI je DEM sporočil da je potrebno to pobudo dopolniti, zato te pobude še ni posredoval na MOP.

Zaključne ocene kažejo, da so posamezne variante HE sprejemljive v okolju.

V Avstriji je bila dokumentacija po njihovem postopku umeščanja v prostor predana v prvo okoljsko mnenje v letu 2015. Na 24. zasedanju Stalne meddržavne komisije, Avstrijska stran še ni podala svojega stališča, ker po oceni avstrijske strani vloga ter predlog energetske izrabe območja Ceršak ni podan v variantah. Namen variant je transparenten prikaz možnosti energetske izrabe na tej lokaciji na podlagi trajnostnega pristopa ter vseh analiziranih in relevantnih podatkov, brez katerih bi predlagane izvedbe predstavljale neprimerno nadaljnje odločanje.

Avstrijska stran je v začetku leta 2016 podala stališče, da želi ohraniti sedanjo malo HE, kar pa iz ekonomskega in tehničnega vidika za investitorja ni sprejemljivo. Odgovor o nameravanih aktivnostih DEM in stanju projekta HE Ceršak so iz DEM posredovali Avstrijski strani v aprilu 2016. Odgovor je bil posredovan tudi MzI, MOP in slovenskemu predsedniku meddržavne komisije za reko Muro.

5 Območje Cmurek/Gornja Radgona

Študija Trajnostna preveritev možne energetske izrabe reke Mure je pokazala tudi, da sta dve potencialni območji z eno HE na eni izmed dveh možnih lokacij v okolici krajev Cmurek all Gornja Radgona, vendar v odvisnosti tudi vseh ostalih dejavnikov v prostoru (11-mlinski kanal, visokovodni nasipi, podtalnica Apaškega polja, itd.). Lokaciji sta zanimivi s stališča sinergijskih učinkov in v skladu s študijo trajnostnega razvoja. Ocenjen bruto padec objekta se giblje med 8 in 9 m. V letu 2013 smo uspeli iz Avstrije preko Stalne meddržavne komisije za reko Muro in MKO pridobiti predloge in podloge, na podlagi katerih namerava Avstrijska stran povečati poplavno varnost kraja Bad Radkesburg. Na podlagi teh podlog na DEM pripravljajo izhodišča,

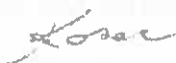
na podlagi katerih bodo izdelane idejne rešitve, kako se lahko navežemo z energetsko izrabo za nadvišanje protipoplavnih nasipov.

V letošnjem letu so zaključili izvajanje analize mejnega odseka reke Mure s strokovnimi podlagami, ki bi naj pokazali smiselnost, potrebnost in omejitve energetske izrabe za ta odsek reke Mure.

Lep pozdrav!

Dr. Peter Gašperšič
Minister

Pripravil:
Cveto Kosec, Sekretar

Poslati: Ministrstvo za okolje in prostor, gp.mop@gov.si – po e-pošti

